

Monica Braw: Japanska kristna martyrer saligförklarade av påven

Den 24 november 2008 ägde en märklig ceremoni rum på den japanska staden Nagasakis baseballstadion. 30 000 pilgrimer hade sökt sig dit. I närvaro av påvens sändebud från Vatikanen, två japanska kardinaler och femhundra präster saligförklarades då inte mindre än 188 japaner, bland dem samurajer och tre barn. Det är sista steget före helgonförklaring.

Före ceremonin hade många av de deltagande vallfärdat till de heta, vulkaniska källorna i Unzen, inte långt från Nagasaki. Det var där en del av dessa kristna på 1600-talet torterades till döds. De sänktes ner i det kokande vattnet. Andra, speciellt präster, surrades och hängdes uppochner i en grop fylld med slaktavfall tills de avled, ibland först efter fyra dagar. Åter andra korsfästes.

De 188 martyrer som nu uppmärksammas dog alla mellan 1603 och 1639. Det var slutet på vad som kallats Japans kristna århundrade. Strax efter att de första europeerna av misstag drivit i land i Japan tog sig jesuiten Francis Xavier dit 1549. Det blev inledningen på en mission som till att börja med hade stora framgångar.

Jesuiterna brottades ändå med oerhörda problem. I början kunde ingen europé tala japanska och kristendomen var fullständigt främmande för japanerna.

För att överhuvudtaget lyckas missionera blev jesuiterna inblandade i den sidenhandel som portugisiska handelsmän bedrev mellan Kina och Japan. Byn Nagasaki växte under deras inflytande till centralort både för kristendom och utrikeshandel.

Men det blev också början till slutet. Japans ledare började misstänka att alla katolska missionärer, både jesuiter och andra ordnar, utgjorde förtrupp för Portugals och Spaniens erövringsambitioner. Dessa behärskade redan Goa, Malacka, Filippinerna och Macao. Resultatet blev förföljelse. 1614 utvisades alla kristna.

Bland dem som vägrade att avsäga sig sin tro var 42 japanska martyrer som helgonförklarades 1862. De 188 japaner som nu uppmärksammas inkluderar samurajen Peter Kibe. Han föddes 1587. Hans föräldrar hörde till den första generationens kristna och lät döpa honom som barn. Han uppfostrades av jesuiter. 1614 kom han till Macao. Hans dröm att bli präst var så stark att han till fots tog sig längs Sidenvägen till Rom. Sedan verkade han i hemlighet i Japan tills han avslöjades, torterades och avrättades.

Upp till 50 000 kristna kan ha dödats. 1874 blev kristendomen åter tillåten. Idag finns det ca 1 miljon kristna där, knappt 1 procent av befolkningen.

”Katolska biskopars konferens” i Japan drev frågan om saliggörandet av de 188. Kardinal Rumio Hamao framhåller att trots att många av dem var samurajer valde de ickevåldets väg. Kardinal Seiichi Shirayanagi sa vid ceremonin:

-Martyrerna talar till oss som lever i Japan där mer än 30 000 begår självmord varje år. De inbjuder oss att allvarligt begrunda livets fundamentala frågor: vad är livet, vad är döden, varför lever vi, vad är meningen med lidande.

Monica Braw